

บทสรุปผู้บริหาร

เศรษฐกิจโลกได้แสดงให้เห็นถึงสัญญาณการกระเตื้องขึ้นจากที่ได้เคยถดถอยอย่างน่าเป็นห่วง ในขณะที่เดียวกันเศรษฐกิจเอเชียหลังจากที่เคยซบเซาในอดีตกลับดูมีอนาคตสดใสขึ้นเรื่อยๆตั้งแต่ช่วงปี 2013 โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจถึงประมาณ 5% เปอร์เซ็นต์ สืบเนื่องจากความแข็งแกร่งด้านอุปสงค์ภายนอก และการรักษาความคล่องตัวของอุปสงค์ภายใน ในส่วนของการอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน นั้น มีการคาดการณ์ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากสภาวะตลาดแรงงานที่ดี ดูจาก อัตราการว่างงานที่ต่ำของหลายๆประเทศในช่วงหลายๆปีที่ผ่านมา รวมถึงเงินไหลเข้าทางการเงินที่ค่อนข้างเอื้ออำนวย อาทิเช่น การผ่อนคลายนโยบายทางการเงิน ซึ่งส่งผลให้ เติบโตอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในประเทศจีนและบางประเทศในอาเซียน และเงินทุนที่ไหลเข้าประเทศเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงฤดูร้อนของปี 2012 นอกจากนี้เอเชียยังได้รับผลประโยชน์จากความคล่องตัวทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค กล่าวคือจากอุปสงค์ที่กำลังเติบโตในประเทศจีนและยุทธศาสตร์การกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ในส่วนของอาเซียนนั้น เศรษฐกิจได้มีการพัฒนา สืบเนื่องจากการบูรณาการด้านสินค้าอุปโภคบริโภค สำหรับอัตราเงินเฟ้อ ได้มีการคาดการณ์ว่าจะอยู่ในระดับอันเป็นที่น่าพอใจของธนาคารกลาง และจะไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2012 เท่าไรนัก โดยมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและสินค้าโภคภัณฑ์ที่เป็นไปอย่างช้าๆ

นับจากรายงาน *Regional Economic Outlook Update* (IMF, 2012d) ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกฉบับเดือนตุลาคม 2012 นั้น ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจได้ปรับตัวลงและมีความสมดุลมากขึ้น กล่าวคือ ความเสี่ยงของวิกฤติยูโรที่ส่งผลกระทบต่อแบบเฉียบพลันได้รับการแก้ไขจนสำเร็จ และสถานการณ์ “หน้าผากการคลัง” ของสหรัฐฯได้รับการบรรเทาลง อย่างไรก็ตามปัจจัยความเสี่ยงจากภายนอกยังคงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชีย ซึ่งเป็นภูมิภาคที่เปิดเสรีได้ นอกจากนี้ หลายๆประเทศในเอเชียได้ประสบกับปัญหาสืบเนื่องจากปัจจัยความเสี่ยงภายในภูมิภาคในช่วงเดือนที่ผ่านมา เริ่มจากความไม่สมดุลทางการเงินและราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่พุ่งสูงขึ้น ประจวบกับเครดิตที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วเพราะการหละหลวมของเงื่อนไขการปล่อยเงินทุน ในส่วนของปัจจัยความเสี่ยงอื่นๆในภูมิภาค อาทิเช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ สถานการณ์ตึงเครียดทางการเมือง ความไม่มั่นใจในรัฐบาลญี่ปุ่นในการฟื้นฟูสภาวะเศรษฐกิจ หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในจีนที่ส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลง นั้น ถึงแม้จะมีการคาดเดาได้อย่างลำบากแต่ก็สามารถส่งผลกระทบต่อกระจายทั่วภูมิภาคเนื่องจากภูมิภาคเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีบูรณาการทางด้านห่วงโซ่อุปทาน ทางด้านสินค้าอุปสงค์และทางการเงิน

ปัจจัยความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกทำให้คณะผู้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจของเอเชียต้องเผชิญกับความท้าทายในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจให้มีความสมดุล กล่าวคือ ควรมีนโยบายการปกป้องไม่ให้เกิดการสะสมของหนี้สินมากเกินไป

แต่ในขณะเดียวกันนโยบายนั้นควรนำมาซึ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมไว้อีกด้วย จากความท้าทายในปี 2012 นั้น คณะผู้กำหนดนโยบายก็ตอบรับกับปัญหาได้อย่างเหมาะสม

โดยการพยายามรักษาระดับหรือลดอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับต่ำ และ ควบคุมอัตราเงินเฟ้อไม่ให้สูงขึ้นมาก อย่างไรก็ตามปัญหาความไม่สมดุลทางการเงินนั้น เป็นปัญหาระยะยาว

ประกอบกับว่าหากประเทศเหล่านั้นมีการเจริญเติบโตของจีดีพีที่เกินจุดศักยภาพ

ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายจึงควรเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาเศรษฐกิจที่อาจจะมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจนเกินไปได้อย่างทันทั่วทั้ง สำหรับทิศทางของนโยบายการเงินนั้น อาจแตกต่างกันไปตามรูปแบบของเศรษฐกิจที่มีปัจจัยทางความเสี่ยงที่ต่างกัน

ในส่วนของกลุ่มประเทศในเอเชียที่กำลังพัฒนาที่ส่วนใหญ่แล้วมีการขยายตัวของเครดิตที่รวดเร็ว

และการไหลสะพัดของเงินทุนที่เข้ามาอย่างไม่ขาดสายโดยสามารถส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางการเงินนั้น

ผู้กำหนดนโยบายอาจใช้ มาตรการการลดความเสี่ยงแบบ macroprudential ในการแก้ไขปัญหาก็กล่าวมาได้ โดยทั่วไปแล้ว

เอเชียนับว่าเป็นภูมิภาคที่มีบัพเฟออร์ในการรองรับความเสี่ยงดังกล่าวเห็นได้จากความมั่นคงในงบดุลของภาคการธนาคารและภาคองค์กรธุรกิจ ถึงกระนั้น ความไม่สมดุลที่กล่าวข้างต้นก็ควรได้รับการเฝ้าติดตามและดูแลอย่างใกล้ชิด

ในส่วนของจังหวะและความเร็วในการใช้มาตรการรัดเข็มขัดทางการคลังนั้น (fiscal consolidation)

จะต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ เช่นบางประเทศต้องการที่จะปรับความสมดุลของเศรษฐกิจหรือบางประเทศอาจมีพื้นที่ในการใช้นโยบายที่มีอยู่อย่างจำกัด

ซึ่งประเทศในเอเชียที่มีโครงสร้างการขาดดุลที่สูงกว่าระดับก่อนวิกฤต

และ/หรือประเทศไม่ได้ใส่ใจที่จะลดการขาดดุลในช่วงที่ผ่านมา

ควรมีความพยายามที่จะสร้างพื้นที่ในการใช้นโยบายทางการคลังกลับมา นอกจากนี้ มาตรการรัดเข็มขัดทางการคลัง

อาจจะช่วยให้ความเสี่ยงที่จะเกิดสภาวะฟองสบู่อันสืบเนื่องจากเงินทุนที่ทะลักเข้ามาอย่างล้นหลามได้ผ่อนคลายลง ทั้งนี้

จากความเสี่ยงที่มีความสมดุลมากขึ้นกว่าเมื่อหกเดือนที่แล้ว หากการเติบโตทางเศรษฐกิจเกิดมีการสะดุดตัวลง

นโยบายการคลังแบบปรับเสถียรภาพโดยอัตโนมัติ (Automatic stabilizers) จะสามารถเป็นตัวป้องกันขั้นต้นได้

การเพิ่มช่องว่างทางการคลัง (fiscal space)

และการวางกรอบทางเศรษฐกิจมีความจำเป็นต่อการเติบโตของระบบเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างมั่นคง ดังที่แสดงในบทที่ 2

การดำเนินการทางเศรษฐกิจอย่างรอบคอบและระมัดระวังเป็นพิเศษในเอเชียในช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลกนั้นถือได้ว่าเป็นสัญญาณแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการงบการคลังที่มีประสิทธิผลเพื่อรับมือกับคลื่นกระแทกทางเศรษฐกิจตลอดสิบปีที่ผ่านมา

ของภูมิภาคนี้ อีกทั้งยังช่วยรักษาระดับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ให้คงที่ไว้ได้สำเร็จ อย่างไรก็ตาม

นโยบายเสริมสร้างรายได้และปรับปรุงรายจ่ายของรัฐบาลควรมีเสถียรภาพผ่านนโยบายการคลังแบบปรับเสถียรภาพโดยอัตโนมัติ เพื่อให้มั่นใจว่าความเจริญรุ่งเรืองในเอเชียนั้นจะสามารถกระจายรายได้ไปทั่วทุกกลุ่ม

ยิ่งไปกว่านั้น ตามที่แสดงไว้ในบทที่ 3 ความเจริญที่เกิดขึ้นในเอเชียนี้ยังเป็นที่สงสัยว่าจะตกเป็นปรากฏการณ์แบบ “กับดักของกลุ่มรายได้ระดับกลาง” (middle-income trap) โดยมีลักษณะคือ

เศรษฐกิจที่ติดขังอยู่ที่ระดับรายได้ชั้นกลางและไม่สามารถเติบโตต่อไปจนถึงระดับเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นเพื่อเป็นการคงระดับอัตราการเติบโตของรายได้ต่อหัวต่อประชากรทั่วภูมิภาคแห่งนี้

ระเบียบวาระการของนโยบายควรจะแตกต่างกันไปตามลำดับความสำคัญ โดยคำนึงถึงการปรับสมดุลทางเศรษฐกิจ

การเสริมสร้างการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การปฏิรูปตลาดสินค้าและแรงงาน

และการรับมือกับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรอย่างรวดเร็ว เป็นต้น